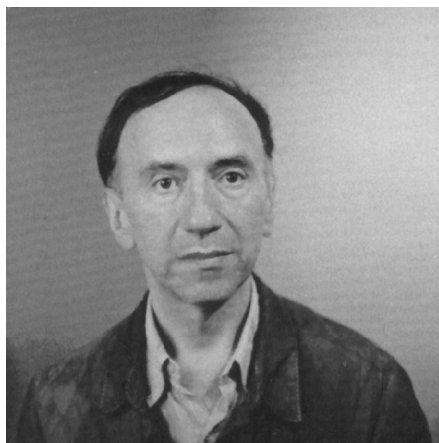

Милан Јелић

ЛА БЕДНИЦА

комедија у два чина

МИЛАН ЈЕЛИЋ, драмски писац, сценариста и редитељ на филму и телевизији, дипломирао је Факултет драмских уметности на одсеку драматургије. Живи и ради у Београду. Добитник је више југословенских и међународних награда.

Прва драма *Сећање на Албинионија* изведена је у Академском позоришту у Београду, а драме *Ванцаге* и *Хоћу да будем кромџир* у позоришту “Сусрет”. Првонаграђена драма на конкурс листе “Младост” *Јелисаветини љубавни јади због молера* постављена је на репертоар Атељеа 212 (одиграна 100 пута).

Као режисер кратких и дугометражних филмова познат је по делима: *Бубашињер*, *Тиџар*, *Рад на одређено време*, *Недељни ручак*, *Чудна ноћ*. Сценариста је награђеног филма за сценарио у Врњачкој Бањи *Још овај њуџ* и косценарист такође првонаграђеног филма *Љубавни животи Будимира Трајковића*.

Милан ЈЕЛИЋ

ЛА БЕДНИЦА
комедија у два чина

ЛИЦА:

ЈЕЛИСАВЕТА
МАЈКА
СОДА
ПРОДАВАЦ И ДЕДА МРАЗ
ПРЕЖИЋ И ПРИНЦ
ЗОРА И СТАРА ГОДИНА
ГРИГОРИЈЕ И ЗЕЦ
ДЕБЕЛИ (ЉУБА БОЛЕРОВИЋ)
БОЛЕРОВИЋ-БАЈИЋ
ЖЕНА НА АУДИЦИЈИ И НОВА ГОДИНА
ХАРМОНИКАШ

I ЧИН

ПРВА СЛИКА

Кухиња. Велики шпорет на дрва. Хрстиов сито, ситолице, шерпе, лонци, куварице на зиду. Јелисаветина мајка са варјачом у руци, побочена. Јелисаветина чинија неку књижу.

ЈЕЛИСАВЕТА: Јелисавета је тако сама
у души јој влада тама
шта ли јој то срце слама
то не зна ни њена мама.

МАЈКА: Ма, хајде, прочитај ми тај рецепт.

ЈЕЛИСАВЕТА: Добро, мама. Потребно је кило тиквица, сто грама масти или маргарина, фртаљ милерама, четири јајета и презле... Тиквице очистити од коре, исећи, посолити и оставити да мало омекшају. Затим, припремити за поховање у једном тањиру два умућена јајета, у другом, брашно, затим у јаје и мрвице и пржити да порумене са обе стране.

МАЈКА: А где да нађем презле?

ЈЕЛИСАВЕТА: Можда има у креденцу?

МАЈКА: Нема.

ЈЕЛИСАВЕТА: Погледај.

МАЈКА: Нећу. Шта има да гледам кад сам сигурна да нема.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не мораш да вичеш.

МАЈКА: Читај даље.

ЈЕЛИСАВЕТА: А где су ти презле.

МАЈКА: Потрошила сам кад сам правила кнедле од шљива.

ЈЕЛИСАВЕТА: *(a parte)*
Јелисавета би љубав хтела
али где да нађе...

МАЈКА: *(Прекида је)*
Читај!

ЈЕЛИСАВЕТА: Где сам оно стала?

МАЈКА: Код порумењавања са обе стране.

ЈЕЛИСАВЕТА: Јесте. После сложити све то у ватросталну посуду и прелити мешавином скорупа и два јајета. Пеците у затвореној пећници да се јело зарумени.

МАЈКА: А шта ћу са презлама?

ЈЕЛИСАВЕТА: Шта ја знам...

МАЈКА: *(Мајка се лући шаком о чело)*
Јао, сетила сам се. Имамо бисквите па ћу да их изрендисем и направићу презле или како их сада зову – “мрвице”. Већ ми иде вода на уста од ових тиквица. Такав рецепт још нисмо имале. Јуче сам га преписала од Драгославе.

ЈЕЛИСАВЕТА: Сама ћеш и да једеш. Нисам гладна.

МАЈКА: Ама, мораш да једеш.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не могу. Ништа ми се не једе.

МАЈКА: Јелисавето, сад озбиљно говорим, као родитељ, као твоја мајка. Погледај на шта личиш. Избечила си се. Начисто си пребледела. Докле ће то дотерати ако тако наставиш. Једва да се држиш на ногама. Као вејка. Може и ветар да те одува. Мораш да једеш.

ЈЕЛИСАВЕТА: Али, мама, не једе ми се.

МАЈКА: Нећу да комшилук прича да си јектичава. Можеш и да одапнеш, сачувај Боже!

Са ивице сцене појави се велика зечја глава. Гледа ња несћане.

ЈЕЛИСАВЕТА: Тако ми нешто дошло.

МАЈКА: Шта то?

Јелисаветиа ћући.

МАЈКА: Још мислиш на оног?

Јелисаветиа ћући.

МАЈКА: Још га ниси заборавила?

ЈЕЛИСАВЕТА: Кога?

МАЈКА: Не прави се невешта... Њега!

ЈЕЛИСАВЕТА: Њега? А, јок!

МАЈКА: Мислиш ти на њега, ћерко. Мислиш... Окани га се. Тај човек и није био за тебе.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не мислим више.

МАЈКА: Чисто сумњам.

Са друже сцране сцене њојави се зечја глава. Провири, гледа, несћане.

ЈЕЛИСАВЕТА: Заборавила сам га. Једно време сам га сањала и из сна ми није избивао. Као напаст, пратио ме свуда. Сањала сам га да јаше на метли и јури ме око винограда. Ја бежала, бежала... Срећом да ме није стигао. Заборавила сам га.

МАЈКА: Па онда, шта је са тобом? Мораш да једеш. Кувам ти разне ђаконије а ти ништа у уста не стављаш... Јучерашња папазјанија је била премијерна, прсте да олижеш. Ниси ни лицула. Пази стварно бих могла мало да се поткрепим. Деде, додај ми ту шерпу са папазјанијом.

Јелисавеџа додаје мајци шерпу.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ево.

МАЈКА: А прекјучерашњи ђувеч? Верујем да је најбољи на целом полуострву. Данас ти спремам тквице, сутра ко зна шта.

ЈЕЛИСАВЕТА: *(Ошћиро)*
Не могу да једем.

МАЈКА: Не вичи на мене.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не вичем.

МАЈКА: Дереш се, пресешће ми јело. Замисли да се случајно од наглог страха задавим. Тако, ти се издиреш и ја...

ЈЕЛИСАВЕТА: Нисам хтела...

МАЈКА: *(Прекида је)*
Замало да се задавим. Рођена ћерка у гроб да те отера.

ЈЕЛИСАВЕТА: Извини, молим те.

МАЈКА: Кад људи једу, не смеју да се плаше. Ти не знаш да у Америци неколико хиљада људи умире годишње од задављивања. Не читаш новине и не знаш шта се догађа по белом свету. Само се дереш на мене као да сам ти ја за нешто крива. Јесам ли ти ја крива, хајде реци!

ЈЕЛИСАВЕТА: Ниси.

МАЈКА: Па? Драга моја ћерко, почећу да се бринем због тебе.

ЈЕЛИСАВЕТА: Досадно ми је.

МАЈКА: Тако кажи. Значи треба ти забава.

- ЈЕЛИСАВЕТА: Јесте. Кућа ме убија.
- МАЈКА: Другим речима хоћеш да ашикујеш?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ама не...
- МАЈКА: Ђути! Не фолирај.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Веруј ми, мама.
- МАЈКА: Знам шта хоћеш? Треба ти дилбер дика. Али како да га нађеш кад си ти везана врећа.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Сети се нечег. Помогни ми.
- МАЈКА: Питам се да ли ја да ти нађем неког ђилкоша.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Можда неко има брата.
- МАЈКА: Стани! Мало да мућнем главом.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Или нећака, шурака, побратима...
- МАЈКА: Моменат!
- ЈЕЛИСАВЕТА: Сестрића, цимера...
- МАЈКА: Да почнемо од комшилука.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Нема мушких. Или су у војсци или су отишли на рад у иностранство.
- МАЈКА: Николија има братанца, вредан, али није ту.
- ЈЕЛИСАВЕТА: И он отишао?
- МАЈКА: Да, у Штуцгартен. Ко зна кад ће да се врати. Можете да се дописујете ако хоћеш. Мораш одмах да му пошаљеш слику да види с ким им апосла и да ли га занима да се дописује с тобом.
- ЈЕЛИСАВЕТА: То никако. Он кад види моју слику не да неће да ми пише, него неће никад ни да се овамо врати.
- МАЈКА: Што, па ти си лепа!
- Зеџ њројрчи кроз кухињу. Нико ѓа не њримејџи.*
- ЈЕЛИСАВЕТА: Зато што сам ти ћерка. Знам то него да смислимо нешто ближе. Далеко је тај.
- МАЈКА: Моменат! Баба Ружица има унука...
- ЈЕЛИСАВЕТА: Онај мали?
- МАЈКА: Познајеш га?

- ЈЕЛИСАВЕТА: Много је балав... Још се игра крпењачом по пољанчету.
- МАЈКА: Онда ништа.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Како ништа? Размисли још мало.
- МАЈКА: Па да, како ми то раније није дошло у главу. Одлично. Пасоваће ти.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Говори ко.
- МАЈКА: Твоја другарица Сода има једног брата.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Је л' леп?
- МАЈКА: Ако се има у виду она, његова сестра, не би се рекло. Али, никад се не зна...
- ЈЕЛИСАВЕТА: Хајдемо одмах.
- МАЈКА: Иди си сама.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Срамота ме.
- МАЈКА: Идеш код своје другарице, шта ћу ти ја. Он није тамо. Уосталом ја нећу да ти будем проваџика.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Идем да се обучем, па код Соде.
- МАЈКА: Лепо се обуци. Метни и шешир ако треба. Ја ћу да спремим тиквице за ручак. Таман кад доћеш. Него, слушај.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Молим, мама.
- МАЈКА: Немој да се заљубљујеш.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Мени треба љубави.
- МАЈКА: Нек' се други заљубљују у тебе. Живи у њиховој љубави. Мушкарци нек' те воле и луде за тобом, а ти их обрћи око малог прста.
- ЈЕЛИСАВЕТА: На шта ли личи тај Содин буразер?
- МАЈКА: И да знаш тај може да буде само за провод, да те изводи. Немој да помишљаш на брак. Имала си један бродолом. Натрапала си на бедног молера. Други пут кад те будем удавала то мора добро да се испланира и да ућеш у фини кућу. Разумеш?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Разумем.
- Јелисавеџа излази.*
- МАЈКА: Обуци се лепо, немој по улици да се муваш к'о накарада. Натакни шешир на главу, Јелисавето!

ДРУГА СЛИКА

Содина соба. Велики шифоњер на средини. Сlike анђела и вила које се кућају у језеру, њауново њерје, шусџикле. Кревеџ. Улазе Јелисавеџа и Сода са шољцама са кафом.

СОДА: Леп је к'о уписан.

ЈЕЛИСАВЕТА: Је л' имаш неку његову слику?

СОДА: Погледаћу у шифоњеру, тамо држим разне драгулије. Ствари, стварчице, крпе, крице... Знаш ли шта све имам у шифоњеру и по фијокама?

ЈЕЛИСАВЕТА: Не знам.

СОДА: Само што нема од ђавола уши. Седи и попиј кафу.

ЈЕЛИСАВЕТА: Шифоњер је закључан.

СОДА: (*Чанџрља околo*)
Где ли ми је кључ. Ој, кључићу ђаволчићу, јави ми се ти, тра-ла-ла-ла-лиии...

ЈЕЛИСАВЕТА: Ако треба да се тражи...

СОДА: Знам, драга, ту си. Где ли сам га само замуљила, закуљила, затрубила, изгубила?

ЈЕЛИСАВЕТА: Види да није на шифоњеру.

СОДА: Врло мудро, драга моја.

ЈЕЛИСАВЕТА: Да погледам ја.

СОДА: Протегни се на прсте. Попни се на столицу ако треба. Ја не смем, плашим се да не паднем наглавачке са висине.

Јелисавеџа се њење на столицу. Гледа њо шифоњеру.

ЈЕЛИСАВЕТА: Содо, нема кључа.

СОДА: Знала сам. Је л' има нечега?

ЈЕЛИСАВЕТА: Има.

СОДА: Чега?

ЈЕЛИСАВЕТА: Разних ствари.

СОДА: Скидај их.

ЈЕЛИСАВЕТА: Уху, уху... Пуни су прашине.

СОДА: Ако ниси алергична на прашину, додај ми те тричарије.

Јелисавеџа додаје неки обруч.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ево ти неки обруч.

СОДА: Па то је хула-хоп.

ЈЕЛИСАВЕТА: Стварно?

СОДА: Јесте. Хајде да га вртимо. То је добро за гимнастику. Може и да се ослаби.

ЈЕЛИСАВЕТА: Шта? Да ослабим?

Сода почне да врћи хула-хоп и да њевуши.

СОДА: Гледај, хула, хула, хула, ја сам нула... Добро је то и за ишијас. За час га добијеш ако га вртиш. Сећаш ли се што је то била мода? Све девојке су вртеле по двориштима, а ја нисам имала паре да га купим. Све велим мајци да ми да који динар, а она се крсти и виче да неће да чује за такве напасти у кући... Сачувај боже и саклони од таквих машинчина! И није хтела да ми купи.

ЈЕЛИСАВЕТА: Одакле ти онда овај?

Сода и даље врћи хула-хоп.

СОДА: Кад је прошла мода, добила сам га за рођендан. Јао, па није баш лако да се обрће. Донели ми тетка Станислава са мужем Светиславом. Никад нисам знала да ли је она Светислава или Станислава, а он Станислав или Светислав. Но, није важно за имена. Главно да сам добила хула-хоп, а они су остали два дана на ручковима, вечерама, доручцима, ужинама... Нису знали како да их избаце.

ЈЕЛИСАВЕТА: Немој много да вртиш да се не уврнеш. Може кичма да ти се незгодно помери, па да се укочиш. Шта ћеш онда?

СОДА: Ма иди, молим те. Ја сам махер за те ствари.

ЈЕЛИСАВЕТА: Дај мало ја да пробам!

СОДА: Још мало. Аух, што је добра гимнастика. Ал' је заиста напорно.

Јелисавејта силази са столице.

ЈЕЛИСАВЕТА: Дај, бре, мало да вртим. Како ти то стално остаје на струку. Мени ће да падне.

СОДА: Баш ти хвала што си ми га нашла, да мало скинем килограме. Ево ти, пробај!

Сода даје Јелисаветин оброч.

ЈЕЛИСАВЕТА: Веровали или не, ја ово не знам.

СОДА: Треба и за то знања и умења.

ЈЕЛИСАВЕТА: Стално ми пада, не могу ни један круг да задржим на струку. Џаба ти кад сам неспретна.

СОДА: Не ради се о неспретности. Ниси истрајна... Не може се све одједном, мора мало да се замучиш.

ЈЕЛИСАВЕТА: Али кажем ти да немам искуства са спортом. Кад год сам радила гимнастику у школи, увек ми се нешто десило. Те паднем на главу, па добијем чворугу... Те се сполетем на козлића, па сломим руку... Те се залетим па уместо да направим колут напред, ја уштукнем врат...

СОДА: Онда ми дај тај хула-хоп да га не изломиш. Врати га на орман.

Јелисаветин се њење на сиволицу и сивавља коџур на шифоњер.

ЈЕЛИСАВЕТА: Шта ћеш са кључем?

СОДА: Мораћу да применим један метод из криминалних филмова. Јеси ли гледала онај познати авантуристички филм? “Дрска нападачица” са Изабелом... како се презиваше?... Није важно... Е, па тај филм ме тако окупирао да сам покупила пуно трикова те крадљивице. Једном се нашла затворена у шпајзу, међу теглама са слатким, није могла да изиђе, напољу се радило о бити или не бити, о животу и смрти вољене особе... Знаш ли шта је Изабела урадила?

Јелисаветин силази са сиволице.

ЈЕЛИСАВЕТА: Појела је тегле са слатким...?

СОДА: Ма јок, расплела је своју густу дугу косу и извадила укосницу, овако како ћу и ја урадити.

ЈЕЛИСАВЕТА: Боже да је нашла калауз.

СОДА: Где да нађе калауз? Где? Јеси ли ти нормална, Јелисавето? Кажем ти да су је непријатељи, зли разбојници заточили у споредну просторију. Покушавала је на све могуће начине да отвори врата и није јој успевало. Најзад се сетила укоснице и са њом чачкала око врата и “шкљоц”... отвори ти она врата и шмугну из мрачног шпајза. Сад ћу ја да пробам са својом укосницом.

ЈЕЛИСАВЕТА: Буди опрезна, ако се укосница сломи, мораћеш да разваљујеш врата јер ће да се заглави у брави.

СОДА: Ништа ти не знаш. Је л' хоћеш да видиш слику лепог Радета? Хоћеш? У реду, онда завежи и гледај мајсторицу. Права сам Изабела... Дрска нападачица.

Сода њећља око браве.

СОДА: Како ни си гледала филм? Сви из комшилука су гледали.

ЈЕЛИСАВЕТА: Можда сам и ја али се не сећам. Је л' она можда после на крају пала са крова?

СОДА: Ма није! Удала се за највећег богаташа и коцкара. Како је дивно изгледала у венчаници! Не можеш ни да замислиш. Ти волани, па шлепови... Сва у белом.

ЈЕЛИСАВЕТА: Изгледа да ће успети.

Сода забараџа кључем. Брава шкљоцну.

СОДА: Готово. Честитајте. Сода је права Изабела!

ЈЕЛИСАВЕТА: Јао, бар да нађеш слику.

Сода отвори орман. У њему њринц сав бљештав са круном.

СОДА: Леле, шта овде све нема унутра?! Види, молим те, дедина муштика. Донео чак из Албаније. Шта ли ће мени. Хоћеш ли је ти?

ЈЕЛИСАВЕТА: Шта ће ми? Не пушим. Хоћеш да ти помогнем да тражимо заједно. Четворе очи боље виде...

Сода одмахне главом ријући њо шифоњеру.

СОДА: Хвала, не треба. Сама ћу да се снађем. Види ујнина лутка из детињства. Јесте, мало је демодирана али може да прође.

ЈЕЛИСАВЕТА: Је л' има бркове?

СОДА: Ко? Лутка? Тетка? Шта причаш?

ЈЕЛИСАВЕТА: Ма, лепи Раде.

СОДА: Жено, смири се, ја причам о лутки, ти увитлила па само о том Радету...

ЈЕЛИСАВЕТА: Он је твој брат...

СОДА: Полубрат!

- ЈЕЛИСАВЕТА: Како?
- СОДА: По мајци брат. Разумеш!?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Добро, нисам ја крива.
- СОДА: Шта си оно питала?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Је л' има бркове?
- СОДА: Бркове? Којешта... Одувек су ми били одурни људи са брковима. Не знам због чега... Не бих могла поднети да и буразер носи бркове.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Полубрат?!
- СОДА: За мене је брат. Оно мало пре сам само онако рекла. Ја немам другог осим њега. Јелисавето, он ми је брат! Зато не може да се деси да носи бркове.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Значи, нема их?
- СОДА: Нема. Уствари, човека са брковима не бих ни испод сто поњава пољубила.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Хи, хи, хи...
- СОДА: Најзад. Ево, породични албум. Да видимо... Све неке венчане слике и сватови. Нема појединачних. Значи ипак немам Радетову слику.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Шта сад да радим?
- СОДА: Морам да те водим да га видиш.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Јао, баш ме срамота.
- СОДА: Дивно, драгичка. Нашла сам једно љубавно писмо што сам добила после једне турнеје по Грчкој. Сад ћу да ти прочитам. "Немој бити тужна, драга моја, и мислити да ћу те заборавити. Стварно, наше познанство било је као један мали флерт, али се тај флерт претворио у љубав и надам се да ће стићи до врхунца правог љубав..." Видиш ал' сам женска!
- ЈЕЛИСАВЕТА: Благо теби. Љубав те прати куд год се окренеш. А ја? Сама самцата на свету. Шта да радим?
- СОДА: Па упознаћу те са Радетом.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Али нисам спремна, морам да колмујем косу. Очајна сам јер ми је коса слаба. Зато и не идем на ондулацију. Подгрејем колмајз, па ме мајка исколмује али чим дуне ветар поквари фризуру и готово.

- СОДА: Што не купиш перику?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Шта?
- СОДА: Перику. Све жене данас носе на глави и шта им фали. Ем су лепше, ем не морају стално да се чешљају, лакирају и фарбају.
- ЈЕЛИСАВЕТА: И кажеш да би требало да је купим?
- СОДА: Јесте.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Кажу да је топло око главе кад је ставиш.
- СОДА: Глупости. И боље да је топло. Иде зима, зар не? Онда кад имаш перику не треба ти шубара. Израчунај и сама колика је то уштеда.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Па хајде да видимо како ће да ми стоји.
- СОДА: Идемо у парфимерију да пробаш.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Идемо.
- Јелисавеџа и Сода излазе.*

ТРЕЋА СЛИКА

Парфимерија. Бочице са мирисима. Човек у белом манџилу, уковрцане косе, уфрившиљен чешља перику на белој глави од сџиројора. Поред њега неукусно обучена жена са забаченом џаином на рамену. Помно слуша џродавца.

- ПРОДАВАЦ: Иако сте пролетос имали жељену боју, данас видите да вам је светлија и жућа него обично или безбојнија или тамнија. Кривац је нередовна нега, сунце... Ако и даље намеравае да се фарбате, ставите за нијансу тамнији прелив. Добићете сиву, смеђу или тамно црвену, што зависи од основне боје којом бојите косу.
- ЖЕНА: Што ви дивно причате...
- ПРОДАВАЦ: Заиста?
- Продавац џриметџи Соду и Јелисавеџу како се мувају исџред излоџа.*
- ПРОДАВАЦ: Ох, изволите, имам муштерије.
- ЗОРА: А ја?

ПРОДАВАЦ: Већ два сата вам причам о фарбама за косу, уљу за сунчање, водици за гргурање уста и свеж дах, а ви немате намеру да купите ни једну укосницу или дугме. Довиђења, адио!

ЖЕНА: Јаој! Како то? Зашто то? Баш сам ја лепо васпитана особа.

Продавац изиђе иза везе и приђе враћима. Театралним покретом отворе враћа и позове Јелисавету и Соду.

ПРОДАВАЦ: Изволите...

ЈЕЛИСАВЕТА: Ми гледамо...

ПРОДАВАЦ: Само ви уђите...

СОДА: Нека хвала.

ПРОДАВАЦ: Али, молим вас...

У радњи Жена почне да виче.

ЖЕНА: Је л' то има смисла? Он мене истерује због вас што сте дошле.

ПРОДАВАЦ: Ма не...

Јелисавета и Сода на враћима збуњене.

ЖЕНА: Овај шмокљан мисли да ја немам пара. Преварио се. Драге моје, имам новца колико хоћете.

Жена отвара вешну.

ЖЕНА: Добила сам на лозу. Могу да купим шта ми се допадне. Могу њега да купим са све гаћама.

СОДА: Ију!

ПРОДАВАЦ: Молим вас, пазите шта говорите!

ЈЕЛИСАВЕТА: Па што га онда не купите?

ЖЕНА: Ко сте ви? Шта сте ви?

СОДА: Зашто?

ЈЕЛИСАВЕТА: Ја сам Јелисавета.

ЖЕНА: Је л'? Ја сам Зора.

ЈЕЛИСАВЕТА: Драго ми је...

ПРОДАВАЦ: Драге муштерије, шта желите?

СОДА: Нећемо ништа док дотична “дама” не заврши са куповином. Боље да много не троши паре јер лозови увек не упале. То кажем из најбоље намере.

ЗОРА: Шта? Како? Добићу на лутрији и следећи пут. Увек добијам. Претплаћена сам на згодитке. Макар улог и да знате ако немам среће у љубави, имам на лозу.

ПРОДАВАЦ: Онда, на крају крајева, шта желите?

ЗОРА: Питате мене или њих?

ПРОДАВАЦ: Видите да гледам у вас. Нисам ваљда разрок.

ЗОРА: Услужите њих, ја не журим.

Зора седне на столицу. Прекрсти ноге. Вади цигаретету са мушкетерском.
Пали.

ПРОДАВАЦ: Не, не! Ви сте на реду! Нећете ваљда цео дан да ми седите у радњи?!? Знате ли само колико сте ваздуха потрошили? Хоћу са вама да завршим!

ЗОРА: Добро, де, шта сте запенили! Знам шта ћу да купим. Запакујте ми један шампон за косу.

ПРОДАВАЦ: Од чега?

ЗОРА: Одаберите ви.

ЈЕЛИСАВЕТА: Узмите од коприве.

ЗОРА: Ко сте ви да мени говорите. Вама треба жива коприва.

ПРОДАВАЦ: Изволите шампон и довиђења.

ЗОРА: Здраво! Врло сте нељубазни.

СОДА: Добро, друже, да сте се откачили од ове...

ЗОРА: Знате шта фали вама двојма? Једна дивна шминка. И то познате марке: “Хелене Франкештајн”. Хе, хе, хе...
(Смеје се)

Зора излази из радње.

ПРОДАВАЦ: Тако је досадна. Да ви нисте наишле, масирала би ме до зоре. Да није купила шампон, остао бих кратких рукава. Знате како је на послу. Време је новац.

ЈЕЛИСАВЕТА: Да, ви сте у праву.

СОДА: Али стварно сте то добро извели. Ми бисмо отишле да је остала.

ПРОДАВАЦ: Шта ви желите, драге моје?

Јелисавџа њољледа Соду.

СОДА: Кажи сама.

ЈЕЛИСАВЕТА: Хоћемо бароку.

ПРОДАВАЦ: Молим? Не разумем.

СОДА: Ма не каже се барока. То су некад наше бабе звале.

ПРОДАВАЦ: Шта је да је то не држимо. Каква бабарога?

ЈЕЛИСАВЕТА: Барока.

ПРОДАВАЦ: Погледајте у продавници намештаја.

ЈЕЛИСАВЕТА: Перикле.

ПРОДАВАЦ: Историја?!

ЈЕЛИСАВЕТА: Вештачка коса.

ПРОДАВАЦ: Како?!

ЈЕЛИСАВЕТА: Лажна коса.

СОДА: Ма, хоће перику.

ПРОДАВАЦ: Тако кажите.

ЈЕЛИСАВЕТА: Имате ли?

ПРОДАВАЦ: Како да не. Имамо разних перика. Баш сам јутрос че-
шљао једну. Да ми није било ње, не знам шта бих радио
цео дан.

СОДА: Дајте једну за моју другарицу.

ПРОДАВАЦ: Имамо разних боја и облика.

ЈЕЛИСАВЕТА: Покажите нам па да одаберемо.

ПРОДАВАЦ: Хајдете онда са мном у магацин. Много боја, разне му-
стре...

СОДА: Хајдемо.

ПРОДАВАЦ: Не. Ви останите овде, да ме одмените ако наиђе случајно
нека муштерија.

СОДА: Добро. Само водите рачуна да будете поштени. Немојте
случајно да ми пипкате другарицу.

ПРОДАВАЦ: Шта вам пада на памет.

Продавац и Јелисаветија одлазе у маџацин. Сода угледа једног мушкарца како се мува око излога.

СОДА: Јао, мој бивши муж. Шта да радим?

Сода узима наочаре за сунце и једну ћерику и сивља их на главу. Мушкарац улази.

СОДА: *(Публици)*
Да ли још увек волим свог бившег мужа Григорија? Не знам. Уствари, штреце ме око срца кад га угледам. Замало да паднем.

ГРИГОРИЈЕ: Добар дан!

СОДА: *(Измењеним гласом)*
Добар дан.

ГРИГОРИЈЕ: Ви сте продавац?

СОДА: Ја? Не.

ГРИГОРИЈЕ: Како не?

СОДА: Ја сам продавачица.

ГРИГОРИЈЕ: О, па наравно.

СОДА: Чиме могу услужити?

ГРИГОРИЈЕ: О, па разним стварима.

СОДА: Не будите безобразни!

ГРИГОРИЈЕ: Што се одмах љутите? Ваљда знате за шалу?

СОДА: Не знам за шалу!

ГРИГОРИЈЕ: Молим вас извините ако сте увређени.

СОДА: Будите кратки, реците шта хоћете, уствари шта купујете.

ГРИГОРИЈЕ: Добро. Хоћу...
(Замисли се)

СОДА: Па, извинте, не могу ја цео дан да чекам да се ви смислите шта хоћете.

ГРИГОРИЈЕ: Хоћу наочаре за сунце.

СОДА: Да погледамо.

ГРИГОРИЈЕ: Желео бих те које имате на вама.

СОДА: Ове?

ГРИГОРИЈЕ: Да, њих.

- СОДА: То су женске.
- ГРИГОРИЈЕ: Није важно.
- СОДА: Оне су моје. Не продајем.
- ГРИГОРИЈЕ: Дајте бар да их пробам.
- СОДА: Не дам.
- ГРИГОРИЈЕ: Шта ће вам сада унутра у продавници наочари за сунце?
- СОДА: Имам слаб очни вид.
- Нова година и Деда Мраз, руку под руку, пролазе кроз собу и смеју се – без гласа.*
- ГРИГОРИЈЕ: Па вам треба и на послу?
- СОДА: Јесте.
- ГРИГОРИЈЕ: Онда ништа.
- СОДА: Шта ништа?! Не може то тако, уђете у радњу и не купите ништа. Друже, време је новац.
- ГРИГОРИЈЕ: Извините, али ви ми личите на једну особу коју сам познавао.
- СОДА: Ма немојте!
- ГРИГОРИЈЕ: Да.
- СОДА: Коју особу?
- ГРИГОРИЈЕ: Моју бившу жену.
- СОДА: Глупости! Шта хоћете да купите, реците, и идите! Сад ће ми шеф доћи.
- ГРИГОРИЈЕ: Иста она, исти стас, исти глас...
- СОДА: Ма шта вам пада на памет.
- ГРИГОРИЈЕ: Кунем вам се, страшно личите, само што она нема такву боју косе.
- СОДА: Дакле, шта пазарите?
- ГРИГОРИЈЕ: Па...
- СОДА: Извините што сам дискретна али ме занима – ако сте се развели од жене, што је тражите?
- ГРИГОРИЈЕ: Ма не тражим ја њу, него сам видео вас...
- Јелисавеића и Продавац се чују како долазе.*

СОДА: Одлазите, ево иде шеф.

ГРИГОРИЈЕ: Извините, ако сам вас увредио... Ако можете, да се видимо. Уствари, кад сте слободни. Докле данас радите? Да вас сачекам?

Сода изгурава Григорија из радње.

СОДА: Дођите сутра.

Улазе Продавац и Јелисавета. Не препознају Соду.

ПРОДАВАЦ: Ко сте ви?

СОДА: Ја? Боже, смешно...

ЈЕЛИСАВЕТА: Извините, где ми је другарица?

СОДА: Ту сам.

Јелисавета се осврће по радњи.

ПРОДАВАЦ: Ви?

СОДА: Ја сам.

ЈЕЛИСАВЕТА: Што си се унакарадила?

ПРОДАВАЦ: Па та вам перика лепо не стоји.

Продавац крене са једном периком према Соди.

ПРОДАВАЦ: Ова перика је модел Јана. Скините ту са главе и седните.

СОДА: Не купујем ја. Него она.

Сода скида наочари и перику.

ПРОДАВАЦ: Ова је ласуља з зело кратким ласми. Намењена је всем, ки јим пристаја кратка, разгибана прическа.

ЈЕЛИСАВЕТА: Молим?

ПРОДАВАЦ: То је из проспекта.

Јелисавета проба перике.

СОДА: Не стоји ти добро.

ПРОДАВАЦ: Узмите онда модел Ирену. Модерна прическа, препоручамо је всем ки имају раде валовите ласе.

Јелисавета намешта другу перику. Мриши се.

ЈЕЛИСАВЕТА: Грозна сам. Види на шта личим. Ко каже...

- СОДА: А види ову. Дајте ми проспект. Модел занимљив за деклета ин жене...
- ЈЕЛИСАВЕТА: Не могу више да пробам.
- ПРОДАВАЦ: Али још ову.
Продавац држи неку ољромну ѿерику.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Хи, хи, хи... Личим на грозозу.
- СОДА: Баш си неозбиљна. Овде све пише. Ако хоћеш да упознаш лепог Радета, мораш да имаш лепу косу.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Нећу, не треба ми твој Раде.
- ПРОДАВАЦ: *(Панично)*
Зар нећете ништа да купите?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Нећу.
- ПРОДАВАЦ: Госпођице, је л' то она озбиљно? Ми смо се толико измалтретирали, мислим ја...
- СОДА: Мора да купи. Нећу је упознати са Радетом.
- ЈЕЛИСАВЕТА: И не мораш.
Јелисавеѿа бесно баца ѿерике и усѿијаје са сѿиолице.
- СОДА: Друже, ја ћу да пробам...
- ПРОДАВАЦ: Шта? Па ово је превршило сваку меру!!!
У радњу улази Зора.
- ЗОРА: Еј, ви, продавче...
- ПРОДАВАЦ: Господе!
- ЗОРА: Погрешили сте и дали ми уместо шампиона од коприве, шампион од јаја.
- ПРОДАВАЦ: Јаја?
- ЗОРА: Да, да... На шта вам ја личим?
- СОДА: Јелисавето, сад је време да се изгубимо, док се ово двоје свађају. Кажи љубазно – “довиђења”.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Довиђења...
Сода и Јелисавеѿа ѿрилазе враѿиима.
- ПРОДАВАЦ: Зар нећете прическу?
- СОДА: Молим?

ПРОДАВАЦ: *(Зајенушано)*
Па ту бароку, перикле, перике, шта ли?

ЗОРА: *(Виче)*
Нађите ми шампион од коприве.

ПРОДАВАЦ: Нећу ништа да вам нађем, губите се сви. Вама треба жива коприва! Сви се губите, одмах, брзо и то сад, или ћу полудети од вас...

Продавац узме један велики сиреј и њрска мушиерије. Оне се склањају.

ПРОДАВАЦ: Вама треба жива коприва. Јесте! Госпође, уствари “назови госпође”. Одакле сте? Са села, свакако. Живом копривом ћу ја вас по задњици да три дана не можете после да седнете на треножац, Јесте!

СОДА: Бежите, госпођо, бежите!

ЈЕЛИСАВЕТА: Спасавај се ко може. Пена му на уста ударила!

ПРОДАВАЦ: Цео дан продајем и ништа не продам. Отпустиће ме.

ЗОРА: Куку! Упомоћ! Манијак!

СОДА: Ију!

Продавац најкари њрику и наочари и изјурује их из њродавнице.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ако је бесан, па нас уједе, шта да радимо?

ПРОДАВАЦ: Сва вас треба иза решетака, јесте!

ЈЕЛИСАВЕТА: Ето, због удешавања и твог лепог Радета, да останемо без главе.

СОДА: Шта ћеш, такав је живот... Биће боље...

Зајамњење свейла. Музика. Завеса.

II ЧИН

ЧЕТВРТА СЛИКА

Сода и Јелисавеџа исџред рикванда који љредсџавља улицу. Иза њих је љросџорија за аудиџију. Седе неколико људи и за једним сџолом члан комисије. Један хармоникаш сџоји и свира.

СОДА: Јао, слатка сестро, умало да заборавим на аудиџију. Ти си ме сплела због упознавања са лепим Радетом. Пусти њега, хајдемо овамо. Јао, шта бих радила да сам заборавила?... Ето, и ти можеш да полагеш аудиџију. Певај, глуми, ради шта знаш. Можда ћеш и успети.

ЈЕЛИСАВЕТА: Али, ја се стидим!

СОДА: Ма, иди богати. Сад ћеш да видиш...

Сода и Јелисавеџа улазе на аудиџију. Седну на клуџу. Хармоникаш свира хармонику. Усџаје једна жена сва у иљокиџаљма и џева.

ЖЕНА: Ја сам једна светска жена
нешто бледа, испијена.
Некад била сам артиста,
увијала као глиста
и певала песме чудне,
успављивала сам будне.

Члан комисије – Прежић љокушава да је љрекине.

ПРЕЖИЋ: Доста! Аман, жено, чујеш ли! Доста. Кад ће овај остали свет да стигне на ред ако ти певаш цео дан.

ЖЕНА: Видим по изразу вашег цењеног лица да вам се не допада како певам ове народне песме. Ја знам и друге песме. На пример, протестне. Друже хармоникашу, молим вас.

Хармоникаш свира. Жена џева.

ЖЕНА: Протестујем против себе и других
и нека ме сви оставе на миру,
дивим се себи како сам могла
да скроз одрастем на кромпиру...

Аџалуз љрисуџних на клуџама.

ЈЕЛИСАВЕТА: Браво!

- СОДА: Ђути! Ако се њему допадне, у реду, а ако не, можеш и ти да извисиш на аудицији.
- ПРЕЖИЋ: Јавићемо вам поштом.
- ЖЕНА: А, знам ја за јадац, буразеру! Тако ви поступате са онима које одбијате. А знате ли ко сам ја? Колико сам година провела као уметница певајући по крчмама и гостионицама, забављајући овај сељачки народ? Не знате, па да... Док сте ви гулили асфалт, ја сам се потуцала по провинцији. Гутала димове кафана и мирис ракичине. Јесте! А знате ли колико ме само гардероба кошта. Ове шљокице су из Италије...
- ДЕБЕЛИ: Другарице, немојте се расправљати са другом Прежићем. Мислите мало на нас колеге ваше. Ни наша судбина није ружичаста. Кад вам каже да ће јавити поштом, онда ће и урадити тако. Будите стрпљиви, је ли тако цењене колеге?
- СВИ: Тако је.
- ЖЕНА: *(Театрално)*
Одувек сам била синдикална па ћу и сад али ми се то увек лупило о главу. Ауфидерсен! Пишите ми!
- Жена демонстративно изађе.*
- ЈЕЛИСАВЕТА: *(Соди)*
Је л' сви овако чекају на аудицију?
- СОДА: Није то ништа. Некад се ред отегне до краја улице. Него је данас хладно па уметници не излазе напоље. И ја се плашим за грло.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Треба да пијеш свежа јаја и то сељачка, право испод кокошке. То је најздравије.
- ДЕБЕЛИ: *(Умеша се)*
Јесте. Ја их пијем редовно. Понекад их измутим са шећером. Пуни су витамина. Обоје. Мислим јаја и шећер.
- СОДА: Ко сте ви? Откуд упадате у наш разговор?
- ДЕБЕЛИ: Љуба Болеровић.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ја сам Јелисавета.
- СОДА: Ја сам Ружа Содић.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ружа је артисткиња. Имала је, каже, такве турнеје да вам памет стане.

- СОДА: Јесте. Свуда смо били.
- ДЕБЕЛИ: Је л' у иностранство?
- СОДА: Па, наравно. Путовали смо чак у Африку.
- ЈЕЛИСАВЕТА: То ми ниси причала.
- СОДА: Гос'н Болеровићу, наступала је моја трупа и пред орангунтанима и горилама. Зафркнуо нас Мујке па нам рекао да су то господа у бундама. Био је мрак, касно смо укапирали – ко су и шта су. Једва смо спасили живу главу. Јурили су нас до фатаморгане.
- ДЕБЕЛИ: Молим?
- СОДА: Све до пустиње, мислим. Па сам ја видела фатаморгану – као неки дворац и ми сви ушли. А гориле побегле.
- ДЕБЕЛИ: Ушли у фатаморгану?
- Дема Мраз великим балејским скоковима прејирчава сценом. Начини неколико ипруејја.*
- ЈЕЛИСАВЕТА: Срећом да сте се спасили.
- СОДА: Јесте. У задњем моменту.
- ДЕБЕЛИ: А је л' нисте играле пред пингвинима?
- СОДА: Изволите?
- ДЕБЕЛИ: Они личе на часне сестре, мислим...
- СОДА: Шта рекосте?
- ДЕБЕЛИ: Хи, хи, хи...
- СОДА: Ви сте неучтиви, Бомболеровићу!
- ЈЕЛИСАВЕТА: Али, господине Болеровићу!
- СОДА: Простак!
- ДЕБЕЛИ: Само сам се шалио...
- СОДА: Не чачкајте мечку. Ја познајем главног на овој аудицији. Да, драги мој, друга Прежића познајем. Нећете успети на аудицији.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Немој тако!
- СОДА: Вређа једног артисту. Мене. Он не зна да сам прешла цео свет...
- ЈЕЛИСАВЕТА: Није мислио озбиљно.

- СОДА: Гле, браниш га.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Није он лош младић.
- ДЕБЕЛИ: Извините... Још једном извините!
- СОДА: Друже Прежићу, друже Прежићу! Вређају естрадне уметнике!
- ЈЕЛИСАВЕТА: Содо, немој!
- ДЕБЕЛИ: Шала, комика...
- ПРЕЖИЋ: Шта?
- СОДА: Вређају артисте!
- ПРЕЖИЋ: Молим. Ко?
- СОДА: Овај овде. Видите га. Сав никакав.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Није било озбиљно...
- СОДА: Ти ћути! Јесте озбиљно. Рекао је свашта.
- ПРЕЖИЋ: Вређао вас?
- СОДА: Ја сам артиста. Друже Прежићу, немојте да га примите на аудицију. Он је везиста.
- ДЕБЕЛИ: Ја везиста?
- СОДА: Да ти!
- ЈЕЛИСАВЕТА: Немојте се вређати.
- СОДА: Добро, чија си ти компањонка, моја или његова.
- ПРЕЖИЋ: Мир! Хоћу мир и тишину! Јесте ли чули?
- ДЕБЕЛИ: Јесмо.
- ПРЕЖИЋ: А ви други?
- СВИ: Јесмо!
- ПРЕЖИЋ: Хоћу тишину!
- СОДА: Истерајте га...
- ПРЕЖИЋ: Имам за данас, знате и сами какав одговоран посао имам. Наша агенција припрема за наше раднике у иностранству програме разне. Не могу тамо да им шаљем леве певаче и артисте. Све мора да буде на високом нивоу. Добијамо добре девизе за такве наступе. Разумете ли ме? Схватате ваљда колика је одговорност на мојим плећима, је л' тако другови и другарице?

ДЕБЕЛИ: Тако је!

СОДА: Полтрон!

ПРЕЖИЋ: Дакле, да видимо да ли данас имамо балерине. Где су балерине? Нека се јаве балерине...

ДЕБЕЛИ: Изгледа да нема. Извините да нисте ви?

ЈЕЛИСАВЕТА: Нисам.

ПРЕЖИЋ: Све мање има балерина. Шта ли је са њима? Добро кад их нема, шта им можемо. Да ли има људи, жена и деце-гуме? Има? Нема...

СОДА: Нема.

ПРЕЖИЋ: Је л' има неког са трапеза?

ДЕБЕЛИ: Овде.

ПРЕЖИЋ: Ти на трапезу?

ДЕБЕЛИ: Ја. Богме. Љуба Болеровић.

ПРЕЖИЋ: *(Иронично)*
Шта радиш на трапезу?

ДЕБЕЛИ: Скачем са једног на други, премећем се у ваздуху и салто правим...

ПРЕЖИЋ: Не верујем.

ДЕБЕЛИ: Ама стварно.

ПРЕЖИЋ: Да ослабиш, друшкане, иначе ништа од ангажмана.

ДЕБЕЛИ: Знам и разне друге ствари... Гутам ватру, дресирам крокодиле, све радим...

ПРЕЖИЋ: Је л' има дресера разних животиња?

ДЕБЕЛИ: Молим вас примите ме. Сви су ми гладни у кући. И ја сам гладан. Могу да гађам ножевима.

ПРЕЖИЋ: Дакле, нема тренера.

ДЕБЕЛИ: Знам да гутам ватру. Све ћу да гутам. Жабе ћу да гутам, ако треба...

ПРЕЖИЋ: Не треба. И доста више, Болеровићу!

СОДА: Наставите.

ПРЕЖИЋ: Је л' има још нека певачица, бар?

СОДА: Има.

- ЈЕЛИСАВЕТА: Ко?
 СОДА: Па ти.
 ЈЕЛИСАВЕТА: Ја не знам ни један модеран шлагер.
 СОДА: Ваљда неки знаш.
 ПРЕЖИЋ: Ајде мала, пожури ако хоћеш да певаш или ти треба лимун да се наканиш.
 ЈЕЛИСАВЕТА: Содо, шта учини од мене. Никад нисам певала.
 СОДА: Ваљда знаш нешто.
 ЈЕЛИСАВЕТА: Сетила сам се.
 СОДА: Хајде брзо.
 ДЕБЕЛИ: Држим вам песнице.
 СОДА: Немој ти да добијеш песницу у главу.
 ПРЕЖИЋ: Шта ће милостива да пева?
 ЈЕЛИСАВЕТА: Један стари дивни шлагер. "Сибонеј". Зна ли друг хармоникаш?
 ПРЕЖИЋ: Он мора све да зна. Изволите!
 СОДА: Срећно мала.
 ДЕБЕЛИ: Навијам за вас.
 ЈЕЛИСАВЕТА: *(Пева без слуха, без ритма)*
 Чуј кроз ноћ
 песму ту о жени снова, Сибонеј
 чуј кроз ноћ
 топло зове песма ова, Сибонеј
 песма та пуна ритма је
 и најлепших снова знај, снова и љубави.
(Сивара година пролази, враћа се са Деда Мразом – смејући се без љаса)
 Сибонеј, ти си љубав и једина чежња срца мога,
 Сибонеј, сваки празан је дан без осмеха твог.
 Сибонеј, теби певам у звезданој дивној ноћи тој,
 Сибонеј, песма та носи топли поздрав мој!
 Песма зове, ноћи ове, дођи ми!
 ДЕБЕЛИ: Браво!
 ПРЕЖИЋ: Не дери се.
 ХАРМОНИКАШ: Ова дибидус без слуха!

- ДЕБЕЛИ: Браво! Прежићу, она је за оперу, а не за ваш бедни програм.
- ПРЕЖИЋ: Шта рече ова ништарија?
- ДЕБЕЛИ: Јесте! За оперу, за сјај и беду дасака које живот значе.
- ПРЕЖИЋ: Теби фале даске у глави.
- ДЕБЕЛИ: Ко ме?
- ПРЕЖИЋ: Вама.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Немојте се свађати, молим вас. Може да нас не прими.
- СОДА: Ветропир ће нам упропастити све шансе.
- ПРЕЖИЋ: Тако значи, ја сам ветропир, Содићка?
- СОДА: Ма нисам вама рекла.
- ПРЕЖИЋ: Знам ја вас све, бедне уметнике. Кад вам треба хлеба, мањи сте од макова зрна. Кад га добијете, полудите... Зато нећете добити, ни један. Ама узећу све извођаче из иностранства. Ем су јефтинији, ем су бољи, ем не за-керају.
- СОДА: Аферим!
- ПРЕЖИЋ: А сад друштво, фајронт! И кад чујете да ја расписујем аудицију, не долазите.
- ДЕБЕЛИ: Ко те шиша, кад ниси из Ниша. Зар не видиш да те сви ми зафркавамо. Нама не треба хлеба, него интернационална слава. Сви имамо од чега да живимо. А теби ћу да накачим инспекцију на врат, да... Јесте, друже! Да видиш ти ко је Болеровић. Другарице, водим вас код себе на пиће.
- СОДА: Ја не идем.
- ПРЕЖИЋ: Народе, растурај се!
- ДЕБЕЛИ: Доста бре.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Содо, немој да се љутиш, ја не могу да одбијем овако љубазан позив друга Болеровића.
- ДЕБЕЛИ: Не мора на пиће...
- СОДА: Хвала, знам ја такве...
- ДЕБЕЛИ: Шта хоћете тиме да кажете?
- СОДА: Прво пиће, а после...

ДЕБЕЛИ: Боже, за шта ви мене сматрате...

Прежић их избацује из њосџорије.

ПРЕЖИЋ: А ти хармоникашу, могао си мање да развладиш тај твој акордеон. Је л' ако га исцепаш од чега ћемо нов да купимо. Жао ми је од овог олоша што ова мала није успела. Та песма "Сибонеј" би разнежила нежење и алкохоличаре широм турнеје. Али шта ћеш, да сам њу примио, ове друге накараде би ме скалпирале или чак линчовале. Фол, не треба им хлеба. Сви сити и овце на броју. Па то је немогуће. Зар не? Баш ће бити напорна турнеја ако уопште нађем чланове трупе. Оптимизам побеђује сва зла овог света. Поштен човек не може да пропадне, никако. Ја сам убеђен.

ХАРМОНИКАШ: Тачно.

ПРЕЖИЋ: Откуд ти знаш?

ХАРМОНИКАШ: Па ја сам поштен човек.

ПРЕЖИЋ: Ја сам мислио на мене.

Затјамњење.

ПЕТА СЛИКА

Похабани салон са двоседом и сџочџем. Ту седе Јелисавеџа и Дебели.

ДЕБЕЛИ: Сва штета што поштована Содићка није пошла са нама. Ја се надам да се она само шалила кад је говорила о томе како није згодно да девојка иде са момком на пиће.

ЈЕЛИСАВЕТА: Јамачно се шалила.

ДЕБЕЛИ: Но, шта ћемо попити?

ЈЕЛИСАВЕТА: Извините али ја не бих.

ДЕБЕЛИ: Добро, позваћемо мога татицу па ће он доћи и донети нам шта је припремио. Тата!!!

Улази оџац Болеровић са џацном и две зделе. Сав је сервилан. Изгледа као келнер.

БОЛЕРОВИЋ: Ево, одмах за наше голупчиће...

ДЕБЕЛИ: Остави ту и иди.

- БОЛЕРОВИЋ: Драго ми је што сте дошли код мог сина...
- ДЕБЕЛИ: Тата, чујеш ли?
- БОЛЕРОВИЋ: Да, сине.
- ДЕБЕЛИ: Где је мама?
- БОЛЕРОВИЋ: Отишла опет на село Љубо! Понела и бронзу да офарба оне узенгије од прошли пут. Знате, госпођице, моја жена, а Љубина мама има чудан хоби који нас кошта и новаца и живаца. Она сакупља разне бучуке, тестије, ћилиме, крчаге, ћупове...
- ДЕБЕЛИ: Тата, не оговарај маму. Тужићу те њој!
- БОЛЕРОВИЋ: Ниси ти издајица. Ја те знам. Дакле, сит сам тих чутура, бардаклија, менгеле... Сањам их ноћима. Некима чак ни име не знам.
- ДЕБЕЛИ: Прави си шибљок!
- БОЛЕРОВИЋ: Хвала сине, елем, знате ли да не могу да одем у бању и лечим реуму јер немамо пара. Начисто ћу банкротирати. Таква колекционарка се не памти у историји нашег краја.
- ЈЕЛИСАВЕТА: О, није то ништа. Не треба се толико секирати. Знате, једна моја даљна рођака, скупљала кишобране. Постала је и крадљивица због те своје страсти.
- ДЕБЕЛИ: Кишобране?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Да, да...
- БОЛЕРОВИЋ: Бар то не кошта.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Та моја, даљна рођака иде по кафанама и узима кишобране из ћошкова, са чивилука, мува се по станичним чекаоницама и краде. Какву та колекцију има да паднете на теме. Кишобрани за снег, сунцобрани, клобуци, разне марке и величине. Једнога дана одвукла је са плаже велики сунцобран. Цела кућа је постала прави магацин. Шупе пуне, зимнице не прави и из шпајза је све избадила да би сместила колекцију.
- БОЛЕРОВИЋ: Разни људи, разне ћуди... Страшно! Него, изволите па се послужите.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Извините, а шта је то?
- БОЛЕРОВИЋ: Мућена јаја. Жуманце.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Шта?

ДЕБЕЛИ: Ајде, тата, не дави. Прошетај мало!
БОЛЕРОВИЋ: Наравно, сине!
ДЕБЕЛИ: Шта гледаш? Изиђи из просторије!
БОЛЕРОВИЋ: Једите одмах да се не изгубе витамини. Они се врло брзо претворе ни у шта ако дечица не поједу...
ЉУБА: Болеровићу, врата...
БОЛЕРОВИЋ: Наравно, сине. Сад ће и кафица бити готова. Ви се забављајте. Госпођице, извините на деранжману, ја све ово чиним да вам угодим. Увек на услузи, покорно...

Болеровић излази најраише.

ДЕБЕЛИ: Што су досадни ови стари људи, мисле да смо ми још деца, мој боже! Оседећу од толике пажње. Они од нас праве богаље и кретене.
ЈЕЛИСАВЕТА: Извините, шта је то што је господин донео у зделицама?
ДЕБЕЛИ: Мућена јаја. Жуманце.
ЈЕЛИСАВЕТА: Шта?
ДЕБЕЛИ: Нисте јели жуманце са шећером измућкано?
ЈЕЛИСАВЕТА: Извините, да ли бисте ми поновили о чему је реч?
ДЕБЕЛИ: О жуманцету.
ЈЕЛИСАВЕТА: Жуманце?
ДЕБЕЛИ: Да, Јелисавето! Мућена јаја су најбоље средство за грло, заправо да добијете глас због певања.
ЈЕЛИСАВЕТА: Баш вам хвала али не једем јаја.
ДЕБЕЛИ: Не једете?
ЈЕЛИСАВЕТА: Не. Од њих добијем копривњачу. Сва се онако некако оспем, па ме сврби и пецка по кожи. Онда се осећам као да сам у рерни.
ДЕБЕЛИ: У рерни?
ЈЕЛИСАВЕТА: Јесте. То пецкање је као да седим на шпорету.
ДЕБЕЛИ: На шпорету?
ЈЕЛИСАВЕТА: Да. Него извините, молим вас али не разумем зашто понављате сваку моју реч.
ДЕБЕЛИ: Ја?

ЈЕЛИСАВЕТА: Ви. Да ли чујете добро ушима или је нешто друго по среди. Заиста је врло чудно то што ви чините. Ја рецимо кажем “у рерни”, ви питате – “зар у рерни”. Ја, после тога кажем – “на шпорету”, ви се ишчуђавате речима – “на шпорету?” Како то да протумачим. Да ли ви то мене завитлавате, са опроштењем?

ДЕБЕЛИ: Далеко од тога, госпођице. То је због тога што је тако учтиво.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не разумем.

ДЕБЕЛИ: Мој отац је читао бон-тон, па каже да је учтиво придавати значај речима саговорника. Надам се да се нисте увредили. Ако ви нећете да једете ову посланицу, дозволите да једем ја.

ЈЕЛИСАВЕТА: Само ви навалите... Него нисте ви тако бедни као што сте се представљали на аудицији.

ДЕБЕЛИ: Нисмо, али сам морао тако да се представљам јер је то била последња шанса да се углавим код Прежића. Све бих учинио да успем.

ЈЕЛИСАВЕТА: Баш сте амбициозни. Него, зар није овде мало загушљиво.

ДЕБЕЛИ: Да отворимо прозор?

ЈЕЛИСАВЕТА: Може.

Дебели отвори прозор. Зећ ускочи у собу и одскакуће ван.

ДЕБЕЛИ: Нећемо много да отварамо. Плашим се промаје да не назебемо. После ћу кашљати пуну недељу дана, а тата је онда досадан па ми кува чајеве, меће облоге од лоја и вендузе са фатом и чашом на леђа.

Улази отац. Носи послужавник са кафом и неким ђаконијама.

БАЈИЋ: Пиће за дечицу. Кафица, кексићи, кикирики, сине то је добро за мушке, хи, хи, хи...

ДЕБЕЛИ: Бајићу, смири се. Како се то понашаш као пубертетлија. Зар не видиш колико имаш година.

БАЈИЋ: Јао, сине, немој тако пред девојком.

ДЕБЕЛИ: То више да се не догоди...

БАЈИЋ: Љубо, сине...

ДЕБЕЛИ: Јеси ли ме чуо?..

БАЈИЋ: Јесам. Пријатно.

Бајић крене. Из џепа му вири неки реферат.

ДЕБЕЛИ: Стани, Бајићу. Шта ти је то у џепу?

БАЈИЋ: Ништа, ништа...

ДЕБЕЛИ: Да видим. Опет неки реферат.

БАЈИЋ: Немој пред госпођицом да ме критикујеш, није по бон-тону.

ДЕБЕЛИ: Твој бон-тон ме и укопао пред госпођицом, Бајићу. Дај прочитај нам то што си срочио. Знате, Јелисавета, мој отац воли да дискутује на састанку кућног савета и да дави свет својим рефератима. Сад ће нам прочитати део онога што је саставио за сутрашње заседање. Бајићу, изволите.

БАЈИЋ: Баш ме срамота...

ЈЕЛИСАВЕТА: Изволите, само... Немојте се стидети преда мном.

ДЕБЕЛИ: Један, два, три...

БАЈИЋ: Што си строг данас... У реду, читам: "... Имајући у виду да смо употребили све могуће расположиве методе и средства да бисмо убрзали модернизацију навика наших суграђана, црне кесе за ђубре нису нашле одговарајућу примену на нашој територији. Имамо случајева који су алармантни и будући да упозоравају на будност, апелујемо на све заинтересоване да ђубре бацају у црним кесама градске чистоће а не у шареним и свакојаким. Ово се односи на све становнике и суграђане без изузетка и сви они који се понашају насупротив нашим ставовима које смо заузимали на задњем састанку сносиће све консекуенце и неће бити изузетака. Напред наведено указује на пораст суштинских проблема па предлажем да се жустро боримо да се овакве појаве искорене и створи простор за деловање напредних снага наше територије..." Ух...

Јелисаветина њеска рукама.

ЈЕЛИСАВЕТА: Браво, Бајићу...

ДЕБЕЛИ: Вама се то допада?

ЈЕЛИСАВЕТА: Дивно...

- БАЈИЋ: Видиш, сине, да другарица зна шта је прави говор. Ви сте такође активиста, зар не?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Била сам. Лепила сам плакате за састанке месне заједнице и водила записник на једној седници.
- ДЕБЕЛИ: Бајићу, иди настави да пишеш...
- БАЈИЋ: Али, ја бих са другарицом да разменим искуства.
- ДЕБЕЛИ: Други пут. Другарица је дошла код мене. Извини.
- БАЈИЋ: Љубо, само мало...
- ДЕБЕЛИ: Напоље! Сиктер! Фајронт!!!
- Бајић исцрчи из собе.*
- ЈЕЛИСАВЕТА: Што сте груби према свом оцу?
- ДЕБЕЛИ: Откуд и знам да ми је отац. Можда сам и усвојен. Моји родитељи немају разумевања за мене. Ја још увек желим да будем нешто велико у животу. Крајња жеља ми је да будем Роберт Редфорд.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Јао. Дивно... Да ли ћете то и бити?
- ДЕБЕЛИ: Надам се. То стално покушавам. Видите шта сам све радио на аудицији да се само прикрпим за трупу. После је све лако, ова турнеја је значајна. Раније сам се везивао за неке лепе групе... А да ли сте и ви желели да будете глумица?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ја?
- ДЕБЕЛИ: Да.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Па, не знам... Нисам нека лепотица, зар не?
- ДЕБЕЛИ: О укусима се не дискутује...
- ЈЕЛИСАВЕТА: Док сам била мања, као девојчица сам слала писма разним глумцима и глумицама у Холивуд и Ђинећиту. Желела сам да ми пошаљу своју слику али нисам знала енглески. После сам нашла рецепт за дописивање.
- ДЕБЕЛИ: Јесу ли вам нешто послали?
- ЈЕЛИСАВЕТА: Јесу, наравно. Најбрже су ми одговорили: Кирк Даглас и Оливија де Хевиленд. Баш су били дивни. Имам и данас њену слику у ташни.
- ДЕБЕЛИ: Могу ли да је видим?

ЈЕЛИСАВЕТА: Наравно. Изволите.

Јелисавета додаје слику из њашне врховима прстију.

ЈЕЛИСАВЕТА: Само пазите, хватајте слику врховима прстију да је не испрљате. Тако је чувам.

ДЕБЕЛИ: Хоћу. Баш је лепа.

ЈЕЛИСАВЕТА: Јесте, онда је била лепа и млада и моја мама је стварно волела па смо је држали на креденцу али сам је онда ставила у ташну да не пожуди. Зато врло пажљиво рукујем са њом. У побратању, волела бих да будем лепа као она.

ДЕБЕЛИ: Свако има своју лепоту, молим вас...

ЈЕЛИСАВЕТА: Можда...

ДЕБЕЛИ: Пређимо на перту.

ЈЕЛИСАВЕТА: На шта?

ДЕБЕЛИ: Мислим на ти.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ако вама није незгодно.

ДЕБЕЛИ: Напротив.

Улази Бајић са њаирицама.

БАЈИЋ: Извините, колегинице, али морам да вам прочитам ову реченицу.

ДЕБЕЛИ: Госпде, шта ћеш сада овде?

БАЈИЋ: На брзину ћу – “другови и другарице, обзиром да будући, наине да поремећени односи упућују на напред наведено стога сматрам да обзиром на изнето има места примени нових идеја на конкретне случајеве”. Ето, само толико.

Бајић брзо изађе. Дебели колачи очи.

ДЕБЕЛИ: Убиће ме њих двоје.

ЈЕЛИСАВЕТА: Шта вам је? Пребледели сте. Је л’ вам много зло или мало зло?

ДЕБЕЛИ: Воде. Добићу инфаркт и цирозу...

ЈЕЛИСАВЕТА: Шећер је добар за срце.

ДЕБЕЛИ: Кад бисте живели, уствари кад би живела... Договорили смо се да разговарамо на “ти” пре него је ушао конференцијаш, зар не?

ЈЕЛИСАВЕТА: Јесте.

ДЕБЕЛИ: Кад би живела дан у овој кући, ти би полудела. Родитељи ме наговарају да се запослим као продавац у трговини. Они су злотвори, а не отац и мајка. Како то могу да ми приређују?

ЈЕЛИСАВЕТА: Кажу вам то?

ДЕБЕЛИ: Ја сам додуше, завршио трговачку академију али то им не даје за право да за моје уметничке покушаје кажу да су неуспешни. Говоре да сам дунстер. Сматрају ме за неспособњаковића. Стално ми придикују – “Шта си урадио са својих тридесет и кусур година? Ништа. Велика си нула. Две велике нуле”.

ЈЕЛИСАВЕТА: Јао...
(Кикоће се)

ДЕБЕЛИ: Је л’ то смешно?

ЈЕЛИСАВЕТА: Извините...

ДЕБЕЛИ: И јесте смешно.

ЈЕЛИСАВЕТА: Омакао ми се смех.

ДЕБЕЛИ: Наравно. Ја причам о свом тешком животу, отворим своје срце такорећи непознатој особи, а она ми се смеје. Не разуме моје муке и нимало ружичасту судбину. Баш вам хвала. Све сте ви исти и Бајић и кева и ви... Сви ми загорчавате живот.

ЈЕЛИСАВЕТА: Нисам имала намеру.

ДЕБЕЛИ: Напоље!

ЈЕЛИСАВЕТА: Извините, да ли сам добро чула.

ДЕБЕЛИ: Чула си, него шта... Затвори врата са оне стране, разумеш?

ЈЕЛИСАВЕТА: Друже Бајићу, друже Бајићу...

Улази Бајић. Дебели баца њо кући.

БАЈИЋ: Шта се то овде догађа?

ЈЕЛИСАВЕТА: Ваш син ме истерује. Да ли је то лепо?

БАЈИЋ: Наравно да није.

ЈЕЛИСАВЕТА: Па онда?

- БАЈИЋ: Љубо да се извиниш госпођици, пардон, другарици...
- ДЕБЕЛИ: Сви сте исти, моји интимни непријатељи... Напоље обоје.
- БАЈИЋ: Сине...
- ДЕБЕЛИ: Синуло ти да бог да.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ја ипак идем. Није важно.
- БАЈИЋ: Ама немојте. Бар неко пристојан да ми уђе у кућу. Знате кога је довлачио. Све неке гутачице ватре и змија, оне што ваде зечеве из прслучета и остале сличне протуве. Не идите.
- ДЕБЕЛИ: Идите и не враћај се више.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Збогом.
- БАЈИЋ: Не, останите. Смириће се.
- ДЕБЕЛИ: Нећу да се смирим док ме сви вређају и смеју ми се у брк. Ова ми се смејала.
- БАЈИЋ: Није, сине, о мушко моје.
- ДЕБЕЛИ: Сви сте ви тутумраци.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Ију, ово је превршило сваку меру. Молим вас дајте ми мој кишобран, па да идем.
- ДЕБЕЛИ: Дај јој кишобран, тутумраку па и ти иди са њом да се мало одморим и од тебе.
- БАЈИЋ: Изволите, у предсобљу је, другарице.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Хвала. Баш сте љубазни.
- БАЈИЋ: Молим и други пут.
- ЈЕЛИСАВЕТА: Здраво, невоспитани неотесанче!
- ДЕБЕЛИ: Збогом, лепотице! Хи, хи, хи...
- Јелисавета излази. Бајић на вратицама засијане.*
- БАЈИЋ: Мали, спреми каиш. Извините, по сто пута...
- Дебели осијане сам. Намешта сиволицу. Скида каиш са њанијалона. Скида њанијалоне. Лежне појирбушке на сиволицу. Чека. Улази Бајић, заврће рукаве на кошуљи.*
- БАЈИЋ: Сад ће татица да казни малога Љубу што цео дан није био добар. Је л' Љуба био добар?
- ДЕБЕЛИ: (Ушанањи)
Није.

БАЈИЋ: Него какав је био?
ДЕБЕЛИ: Неваљао.
БАЈИЋ: Је л' заслужио батине?
ДЕБЕЛИ: Јесте.
БАЈИЋ: Па онда...

Бајић удара каштем Дебелоџ.

Зашамњење.

ШЕСТА СЛИКА

Кухиња као у првој слици. Јелисавџа и Мајка китје јелку. Сивављају кич куџлице, њрскалице, креј-џајир и ламџионе џо одаји.

МАЈКА: Рано смо се и сетиле да китимо јелку. Само што није поноћ закуцала на прозор.
ЈЕЛИСАВЕТА: Али, мама, па цео комшилук кити, зашто не бисмо и ми. Уосталом, јелку сам нашла испред куће. Ваљда је некоме испала из гепека...
МАЈКА: Боље да сам тебе китила за удају него јелку за Нову годину...
ЈЕЛИСАВЕТА: Та иди... Немој увек о томе.
МАЈКА: Како немој? Морам. Ти си иста она "Ла Бедница".
ЈЕЛИСАВЕТА: Ко?
МАЈКА: "Ла Бедница".
ЈЕЛИСАВЕТА: Не знам ко је то.
МАЈКА: Није ни важно да знаш. То ти је једна бедна девојка која је била тутумрак као и ти.
ЈЕЛИСАВЕТА: Шта је радила та "Ла Бедница"?
МАЈКА: Ето, та ти је стално сањала и хтела да се уда за принца на белом коњу. Тражила она мужа, просили је, она одбијала, закерала, тражила, одабирала и...
ЈЕЛИСАВЕТА: И?

МАЈКА: Увек је мислила и хтела само принца на белом коњу. На крају је уместо принца нашла белог коња.

ЈЕЛИСАВЕТА: Хи, хи, хи...

МАЈКА: Није смешно, него је жалосно.

ЈЕЛИСАВЕТА: Али, драга мајко, мени ништа друго не преостаје него да одем у манастир.

МАЈКА: На које време?

ЈЕЛИСАВЕТА: Па на дуже. Озбиљно мислим да одем у испоснице. Живећу тамо.

МАЈКА: Требало је све те књиге што си читала да побацам. Тамо си све то прочитала.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ма нисам.

МАЈКА: Ма јеси. Те романи “Амор”, па “Сломљењо срце”, “Вечна љубав”, “У тишини самостана”, “Увек твоја” и слично. Те глупости у шареним корицама сам морала кроз прозор да бацам, а не кћерка да ми се напаја сулудим идејама.

ЈЕЛИСАВЕТА: Али, мајко, немој сада викати на мене, само што поноћ није одзвонила. Погледај кроз прозор како снег пада у крупним пахуљицама. Доћиће Деда Мраз на дебелим кочијама и донеће дечици поклоне. Слушај, сат откуцава.

МАЈКА: Бројмо Јелисавета.

ЈЕЛИСАВЕТА: Један...

Зачује се избијање зидног саџа – може БИГ-БЕН или ку-ку саџ.

МАЈКА: Два..

ЈЕЛИСАВЕТА: Три...

МАЈКА: Четири...

ЈЕЛИСАВЕТА: Пет...

МАЈКА: Шест...

ЈЕЛИСАВЕТА: Седам...

МАЈКА: Осам...

ЈЕЛИСАВЕТА: Девет...

МАЈКА: Десет...

ЈЕЛИСАВЕТА: Једанаест...

МАЈКА: Дванаест...

ЈЕЛИСАВЕТА: Срећна ти Нова година!

МАЈКА: Сретна ти нова година, ћерко.

ЈЕЛИСАВЕТА: Желим ти све најлепше у Новој години.

МАЈКА: Најсрдачније ти честитам наступајући празник.

ЈЕЛИСАВЕТА: Много здравља, среће и успеха у Новој години...

МАЈКА: Све најбоље у наступајућој години...

ЈЕЛИСАВЕТА: Свако добро и пуно лепога...

МАЈКА: Могли би и да наздравимо.

Мајка сића њиће у чаше. Наздрављају и њију.

ЈЕЛИСАВЕТА: Живели!

МАЈКА: Живели!

Јелисавеџа њали свеџице на јелки.

МАЈКА: Сда ја идем да спавам, душо. Нешто сам много уморна.

ЈЕЛИСАВЕТА: А ја ћу да останем. Хоћу мало да сневам...

МАЈКА: Немој дуго. Боље је да легнеш. Твоји снови су ми се попели на главу.

Мајка излази.

ЈЕЛИСАВЕТА: Лаку ноћ, мама!

МАЈКА: Лаку ноћ, ћерко!

Јелисавеџа њрави книксеве и иџра.

ЈЕЛИСАВЕТА: Срећна нова, срећна нова
много нових лепих снова
и принчева на коњу белом
и дама са белим велом...

Јелисавеџа њали њрскалице. Уџаси сијалицу. Као из бајке њојављује се Деда Мраз. Јелисавеџа се уџлаши, усџукне. Деда Мраз јој се смеши. Пружа јој велику дечју луџику.

ДЕДА МРАЗ: Срећна нова, моја драга “Ла Беднице”...

ЈЕЛИСАВЕТА: Али, ја нисам “Ла Бедница”. Ја сам Наталија.

ДЕДА МРАЗ: У ствари ја много волим да будем Деда Мраз. Преко седам гора и преко седам мора... Обожавам да будем Деда Мраз... Имам свој костим који држим у орману пуном нафталина да га мољци не изједу. Направио сам и лажну браду величине до пупка, наравно од фате и то беле боје. Чизме су најобичније, гумене, и не пропуштају воду када гацам по засеоцима и предграђима да бих стигао до деце и дао им поклоне. Деца ме увек дочекују раширених руку, само сам једном добио грудву у главу и то пред саму Нову годину па сам прележао цео дочек. Врећа коју носим за поклоне је мало бушина али је и то добро јер ми, као случајно, испадне неки поклончић у виду бонбона и чоколаде па га ја покупим и однесем сестричини. Ове године ћу да будем Деда Мраз у сестричинином обданишту па бих волео да ме она не препозна и не викне: “Чико!”, да ме остала деца не препознају као обичног човека, а не Деда Мраза.

Појављује се Нова година са дијадемом на глави.

НОВА ГОДИНА: Срећна ти ја, драга Ла Беднице.

ЈЕЛИСАВЕТА: Ко си ти?

НОВА ГОДИНА: Зар не видиш – Нова година.

ЈЕЛИСАВЕТА: Не би се рекло.

НОВА ГОДИНА: Ја сам уствари, љубимица децембра месеца и то због тога што је крај године и што се народ припрема за дочеке, а и ја спремам своју стару чипкану хаљину што сам је добила за матурски бал од моје бабе Томаније и само је онда једном обукла. Међутим, та демодирана хаљина ми сада служи као нови основни животни приход јер у њој наступа у приредбама поводом Нове године. Имам стални ансамбл: нас четворо пензионисаних људи, међу њима има и правих глумаца, јер ја сам пензионисана учитељица. Дајемо представе за Нову годину, а ја у чипкастој хаљини са дијадемом на глави и прскалицом у десној руци тумачим лик Нове године. Јесте, мало је незгодно што између мене и старе године нема разлике у годинама, али она је сва у крпама и са метлом, а ја у претходно описаној гардероби. Сви мисле да смо ми тезгароши, али ја понављам: то нам је извор прихода, пошто су нам мале пензије, да можемо после да идемо у бању и лечимо реуме и ишијас.

Појављује се човек са маском неке животиње на лицу. Касније у монологу је скине.

ЉУБИТЕЉ: Ја најволијем да дочекујем Нове године... Скоро сваки дан бих могао да их дочекујем. Ако баш и није време за дочек, ја измислим да је Нова година на папуанским острвима или на полинежанским обалама. Онда окупим друштво па се веселимо по три дана и четири ноћи узастопно. Свако понесе пића и напитке, као и много хране у чврстом и меком стању, грамофон и плоче на разним обртајима и разних величина. Обично почнемо око девет увече, када комшилук гледа телевизијски програм и када жене међу децу на спавање. По неки пут правимо и маскенбал. Никад не знам ко ми долази јер кад отворим врата, угледам неку свињу или коња, вештицу или легионара, Пепељугу или ватрогасца. После сваки скине маску и остану са својим лицима, па видим ко је ко. Договорили смо се да се прво бира мис маске, а најчешће је победник брачни пар Плетишумић који никад не познамо јер неки пут дођу као једна личност. Тако је било прошле Новозеландске нове године кад су дошли као једна личност. А знате како? Појавио се један двометраш као киклоп, а то су били уствари брачни пар Братислава и Жељко Плетишумић на штулама. Једном су дошли као просјаци тако добро маскирани да сам мислио, кад су се појавили, да су стварни, па сам их отерао са кућног прага. Ове године ћу да прослављам са мањим друштвом и без алкохолних пића. Има да се пије само кабеза, клакер, боза и чајеви. Јешћемо салате и кувани пиринач због склерозе јер већ осећам да заборављам кад је која Нова година. И на крају нема више маскирања. Нек свако дође са својим лицем. Наравно. Зашто кад људи имају своја, долазе са туђим и другим лицима???

Долази Стара нова година на мејли. Љубитељ јој скине маску старице са лица и појављује се младо лице жене у боји бронзе.

СТАРА ГОДИНА: Најрадије дочекујем Нову годину у Ритопеку. Каква путовања по белом свету, какви аранжмани преко неких агенција и сличних. Не морам да се пакујем ни дотерујем, уштеда шминке и гардеробе, шумук и остали украси. Важно је расположење, а њега могу да имам кад хоћу. Развучем уста, а свирач армонику па весеље до зоре. У Ритопеку нећу да једем дијету и одвратности иностраних

кухиња већ домаће прасенце које је моја ујна лично својом руком одгајала, а ујак испекао и изнео на трпезу. Три дана и три ноћи има да се веселимо око тог прасета. Ако падне снег, има мало да изађемо у двориште и да се грудвамо, испрескачемо труле кобиле и остале препреке па се задувани вратимо и навалимо на остатке. Наравно, неће ту бити само месо већ и гибаница, штрудле-маковњаче, пихтије, крофне, уштипици... Кад се вратим са дочека, мало ћу имати мучнину у стомаку, па после содица бикарбона и чајеви од нане и жалфије, двопека и млека има да остану само лепе успомене.

ЈЕЛИСАВЕТА: Мама!!! Мама!!!

СТАРА   Шта се дереш? Је л' ти не прија моје друштво, шта ти је?
ГОДИНА: Хоћеш журеве, шиз музику, дуге косе, слободну љубав?
Шта хоћеш Ла Беднице? Изјасни се...

ЈЕЛИСАВЕТА: Хоћу да ме сви ви оставите на миру. Не желим приказе ноћне. Мама!!!

СТАРА   Каж ми шта желиш. Можда Рип Кирбија, Алана Форда,
ГОДИНА: Мандрака, Фантома, Бим и Бума... Изјасни се, Ла Беднице...

ЈЕЛИСАВЕТА: Нећу никога, мама!!!

ГЛАС МАЈКЕ: Јелисавета, кћери, шта ти је? Јеси ли опет нешто ружно сањала?

Све приказе несјану. Улази Мајка.

МАЈКА: Кћери моја, шта је било?

ЈЕЛИСАВЕТА: Као да сам снила...

МАЈКА: Јелисавета, шта?

ЈЕЛИСАВЕТА: Деда Мраза, Нову Годину, Стару годину, свашта...

МАЈКА: То је само сан, душо... Спавај! У хороскопу ти пише да ћеш сутра наћи своју љубав и ја сам убеђена као мајка да ће тако бити.

ЈЕЛИСАВЕТА: Они су изгледали као стварност...

МАЈКА: Спавај, него што си отварала прозор?

ЈЕЛИСАВЕТА: Ја?

МАЈКА: Хладно је. Затворићу...

ЈЕЛИСАВЕТА: Ја га нисам отворила!

МАЈКА: Него ко?
ЈЕЛИСАВЕТА: Ипак су они...
МАЈКА: О чему причаш?
ЈЕЛИСАВЕТА: Деда Мраз је отворио прозор...
МАЈКА: Ти бунцаш!
ЈЕЛИСАВЕТА: Не, цела истина.
МАЈКА: У реду, онда ћу га ја затворити. Но пре тога ће се појавити принц на белом коњу.
(Смеје се)
То су све којештарије.

У прозору се појави Принц на белом коњу. Сјаше. Прескаче кроз прозор и урилази Јелисавети. Мајка се занесе и онесвесити.

ПРИНЦ: Волим те.
ЈЕЛИСАВЕТА: И ја тебе. Много.
ПРИНЦ: Дакле, сада треба да те пољубим.
ЈЕЛИСАВЕТА: Да.
ПРИНЦ: После мога пољупца ти заспиш.
ЈЕЛИСАВЕТА: Не, после пољупца се будим. Тако је у бајци.
ПРИНЦ: Али, ово је живот. У животу је све другачије него у бајци.
ЈЕЛИСАВЕТА: Не разумем.
ПРИНЦ: У животу принц љуби Трнову Ружицу и она заспи. Извини, морам да те пољубим што пре јер журим...
ЈЕЛИСАВЕТА: Куда?
ПРИНЦ: Имам много случајева...
ЈЕЛИСАВЕТА: Не разумем.
ПРИНЦ: И боље. Хани, заиста журим. Спавај!

Принц навали на Јелисавету и љуби је. Она се хваћу за чело, зева, лаганим покрећима се усјављује. За то време принц скаче кроз прозор, мамуне коња и одлећу. Јелисавета крене ка кревету и заспи. Дискрејно хрче.

Светло се лагано гаси.

Завеса.

КРАЈ